

KONFERENCA O SPREMENJENIH STANJIH ZAVESTI

KATARINA TRONTELJ

Današnja zahodna civilizacija – njena predstava o svetu in človeku v njem temelji na spoznanjih empirične, objektivno dokazljive materialistične znanosti – doje ma spremenjena stanja zavesti kot skrivnostni, dvomljiv, včasih tudi neresničen pojav ali kot odsev ne-normalnega ali celo bolnega dogajanja v možganih.

Prevzetno spregleduje, da obstaja po svetu – od Indije do šamanskih kultur prvobitnih prebivalcev vseh celin (z Evropo v preteklosti vred) velike civilizacije in ljudstva, za katera so bila spremenjena stanja zavesti nekaj naravnega in pomembnega dela duhovne in zdravilske prakse. Med spremenjena stanja zavesti uvrščamo pojave, kot so zavestno sanjanje, zunajtelesne izkušnje, obsmrtno izkušnje, izkušnje ob bližajoči se smrti, stanja zavesti med meditacijo, stanja zavesti v šamanskih in drugih vrstah transov, hipnotično inducirana stanja zavesti, stanja zavesti, sprožena s pomočjo kognitivne tehnologije in halucinogenih ter drugih snovi. Sem sodi tudi vrsta spremenjenih stanj zavesti, v katerih se posamezniki povezujejo z nadosebnimi vsebinami, da bi našli informacije, zdravljenje, stik z božanskim, prizadevajo si za razsvetljenje. Posledica zavračanja teh stanj zavesti je slabo poznavanje, napačno razumevanje in posledično večja možnost manipulacij in zlorab ter zbežnost ljudi, ki ta stanja spontano doživljajo. Zadnjih je namreč po vseh raziskavah zelo veliko – to dokazuje, da gre za naravno lastnost človekove

duševnosti.

Mednarodna konferenca o spremenjenih stanjih zavesti, ki je potekala v Ljubljani zadnji konec tedna v aprilu, je skušala demistificirati spremenjena stanja zavesti in podati poglobljeno znanje o posameznih področjih, povezanih s to temo. Konferenca ni namenila poglobljene pozornosti teoretičnemu akademskemu razpravljanju, temveč podajanju osebnih izkušenj in spoznanj kot temelju raziskovanja stanj zavesti in pripadajočih notranjih svetov.

KAJ SMO LAHKO POSLUŠALI

Predavatelji so obravnavali različna področja te obsežne in raznovrstne tematike. **Sandi Jug** (*Spoznanja o zavestnem spanju*) in **Urban Golob** (*Doživljanje subtilnih svetov*) sta svoji predavanji utemeljila na sodobnih spoznanjih fiziologije čutil in živčevja ter kognitivni psihologiji, in jih dopolnila z zanimivimi opisi izkušenj. Na temelju teh spoznanj postaja očitno, da notranje resničnosti ali paralelni svetovi niso nič manj resnični kot tisti, ki jih zaznamo z vidom in jih doživljamo kot zunanjo materialno stvarnost.

Darja Cvek Mihajlovič je v svojem predavanju predstavila *optimalne možnosti za sprožanje zunajtelesnih stanj zavesti*. Kot izkušena predavateljica je sistematično in poglobljeno predstavila dragocene usmeritve, kako omogočiti ustrezno energijsko vibracijo v svoji auri – v fizičnem, etrskem, astralnem in mentalnem telesu – ter v prostoru, kjer bodo potekale vaje za indukcijo. Odgovorila je na pogosto vprašanje o pomenu zunajtelesnih izkušenj: omogočajo nam odpiranje

notranji resničnosti in duhovni identiteti in spreminjajo pogled na življenje, poveča pa se tudi odgovornost glede spremenjene zavesti.

Raziskovanje hipnotičnega transa je opisal **Stephen Poplin**. Predavanje je začel s provokativno domnevo, da je večina ljudi večino časa hipnotizirana. V vsakdanjem življenju vsi nenehno prehajamo v trans in iz njega; tisti, ki se vanj poglobijo, so presenečeni, na koliko različnih načinov sprejemamo sugestije ter doživljamo sprožilce in namige, ki zavedno ali nezavedno vplivajo na naša življenja in naš način zaznavanja. Nikakor ni naključje, da največji duhovni učitelji človeštva (Jezus, Buda in drugi) govorijo o *prebujenju*. V svojem predavanju je pojasnil prehode v trans in iz njega ter opisal, kako lahko tehnike hipnoze uporabljamo za osebni razvoj, pri obredih zdravljenja in za to, da sprožimo ali poglobimo stanja zavesti.

Zelo široko zastavljeno temo o *čudežnih svetovih zavesti* je **Ger Lyons** predstavil kot nekaj povsem naravnega, vsakomur dostopnega, da smo poslušalci v njegovem predavanju, še posebno pa v vodeni meditaciji – molitvi lahko začutili, da so vsi ti svetovi resnično vsak trenutek del nas in da vsak trenutek lahko navežemo neposreden stik z božanskim – *Velikim duhom* (tako poimenovanje se mu je zdelo še najprimernejše). Toplo in dragoceno.

Zelo opazne dosežke uporabe znanja in tehnik za doseganje spremenjenih stanj zavesti v vsakdanjem življenju nam je predstavil **Marjan Ogorevc** s predavanjem *Spremenjeno stanje zavesti pri doseganju najvišjih športnih rezultatov*. Opisal je prijeme, ki jih je

uporabil pri sodelovanju z vrhunskim športnikom Primožem Kozmusom – meditacijske tehnike, astralna potovanja na kraj tekmovanja in treninga, programiranje v stanju povišanega stanja zavesti, uporabo magijskih postopkov in odpravljanje težav ob povišanem stanju zavesti.

Jeremy Narby nas je v svojem predavanju z naslovom *Znanost, šamanstvo in inteligenca v naravi* popeljal na nadvse zanimivo popotovanje političnega antropologa, ki ga je prevzelo znanje šamanov, ko se je odpovedal arogantni vzvišenosti zahodnjaškega raziskovalca, in je njihovo izjavo »rastline so nam povedale« vzel dobesedno. V četrstoletnem raziskovanju šamanizma amazonskega pragozda je potegnil vzporednice v odkritjih moderne znanosti in prišel do osupljivih in nadvse zanimivih spoznanj. Njegov cilj je delovati kot diplomat med dvema sistemoma znanja, ne da bi koga o čemer koli v kar koli prepričeval ali dokazoval, ampak da bi vzpostavil dialog medkulturnega razumevanja.

Spoznane skrivnosti rastlinskega sveta amazonskega pragozda in delovanja šamanov tamkajšnjih domorodnih ljudstev nam je predstavila tudi **Erika Oblak**.

Neutrudni popotnik in raziskovalec brezmejnih svetov druge pozornosti **Alan Asta** pa je spregovoril o *energij- skih bitjih*: kdo so, kako navezati stik z njimi, kakšen pomen imajo za človeka in kakšnim nevarnostim smo lahko izpostavljeni.

NEKAJ RAZMIŠLJANJ IZ POGOVORA ZA OMIZJEM

Za bralce AURE smo pripravili tudi zapis posnetka pogovora za omizjem, na katerem je sodelovala večina omenjenih predavateljev in izmenjala nekatera zanimiva spoznanja. Okroglo mizo je vodila Manica Žmauc Jug.

FOTO: KATARINA TRONTELI

Prvo vprašanje nejevernih Tomažev: Ali paralelni svetovi resnično obstajajo kot normalne realnosti ali so le skupek predstav in nenavadnih občutkov?

Jeremy Narby: »Vse, kar mora storiti naš zahodni um je, da vzamemo znanost resno. Če imamo orodje, se lahko s prostim očesom približamo nevidnemu svetu celic in ugotovimo, da obstajata komunikacija in neka inteligenca. V vsakdanjem življenju nam je vsa ta dinamika skrita in se je ne zavedamo, toda orodja znanosti nam potrjujejo, da ti svetovi kljub temu ves čas obstajajo. Enako menijo šamani. Trdijo, da obstajajo resničnosti, ki nas določajo, vendar se jih ne zavedamo

ves čas. Težava je v zasnovi, kaj resničnost sploh je in kaj se dogaja v naših glavah. Naše oči kot čutilo zaznavajo fotone opazovanih predmetov, ti pa se ob vstopu v živčni sistem spremeni v elektrokemično informacijo. V vidnem korteksu se podoba oblikuje, da je videti, kot da bi bila zunaj možganov. Ne vemo, kako se to zgodi, res pa je, da se vsa zaznava predmetov dogaja v naših možganih – »resničnost« se torej oblikuje v njih. Sposobnost zaznave zunanje resničnosti je odvisna od zmogljivosti naših možganov za ustvarjanje podob. Če je torej moja zaznava resnična, so resnične tudi podobne iz sanj in videnj. Ločnica med resničnostjo in podobami, ki nastajajo

v naših glavah, je torej fiziološko gledano nesmiselna.

Stephen Poplin: »Z mojega zornega kota in izkušenj iz dela s straniki bi lahko rekel, da je resničnost relativna, da ljudje isto situacijo zelo različno doživijo in opišejo. Lahko gremo v kozmično perspektivo in rečemo, da je Bog anekdotičen in prav tako subjektiven, enako tudi ljubezen in drugi občutki. Ljudje zaznavamo in doživljamo tudi paralelne resničnosti – v naše življenje prenikajo včasih izkušnje iz prejšnjih življenj in to je resničnost – tukaj in zdaj, z nami.«

Koliko je teh resničnosti, ali so vse enakovredne?

Ger Lyons: »Resničnosti je na milijarde. Nevidni svet je tako poln, da je to skoraj neverjetno. Vzemimo vsakdanji zgled: V vmesnem prostoru – zraku v tej sobi z običajnimi čutili ne zaznamo ničesar, toda v njem so vse televizijske postaje z vsemi slikami, vsi signali mobilne telefonije z vsemi pogovori ... Vsi ti pogovori in slike so tu, a jih ne slišimo in ne vidimo, če nimamo sprejemnika in prevodnika, a to ne pomeni, da jih ni. Tudi duše umrlih ljudi so tukaj – kajti nihče ni nikoli prenehal obstajati. Moj oče je umrl pred nekaj leti in v tem času sem bil v bolnišnici. Natančno 24 ur, preden je umrl, sem sedel ob njegovi postelji in ozračje se je nenadoma zelo zgoščilo, energija se je popolnoma spremenila in oče je vstal in rekel: 'Kdo so oni?' Nikogar ni bilo videti, a lahko sem zaznal zelo subtilne oblike energije. Izkazalo se je, da je bila soba napolnjena z njegovimi predniki. Ta zaznava je bila popolnoma resnična in od tega dne se je moja zavest zelo razširila.«

Urban Golob: »Ko sem raziskoval zavestno sanjanje, sem ugotovil, da

sta percepcija in zavedanje v stanju sanjanja veliko močnejša, posledično je tudi doživljanje tega sveta resničnejše. Vprašal sem se, kako se bom vrnil v fizični svet potem, ko sem svet v sanjah doživel kot resničnejši in sem se ga močnejše zavedal. Strinjam se, da obstaja neskončno svetov, omejujoči dejavnik je naša sposobnost zavestnega zaznavanja teh svetov. Neka resničnost je lahko resničnejša v tem smislu, da je v njej naše zavedanje močnejše.«

Alan Asta: »Druga resničnost ali druga pozornost, sta zame precej resničnejši in pomembnejši od fizičnega sveta. Ko se ukvarjam z nekim projektom, se srečam z njimi najprej

FOTO: BUENOS DIAS

Ob delu z različnimi tradicijami so pomembna vodila in varnostni sistemi, ki jih ima vsaka tradicija. Včasih ljudje tega ne upoštevajo in lahko zaidejo v težave – podobno kot lahko zaidemo v tem svetu.

sanjah. Stvari se najprej zgodijo v drugi pozornosti, kajti to je primarni svet, saj v njem obstajamo že neskončno dlje. Vse se najprej zgodi v subtilnem svetu, šele potem se izrazi v fizični realnosti.«

Ali je sprehajanje po teh svetovih lahko nevarno? Je mogoče, da ne kje obtičimo in se ne vrnemo?

Sandi Jug: »Nevarnosti je prav-

zaprav več vrst: od fizične nevarnosti, telesne smrti ali posledice psihološke narave do močnega učinka na naše prihodnje življenje, ki za nekatere v naši okolici morda ne bo več sprejemljivo. Naslednji dejavnik je naša interpretacija izkušnje – zelo pomembno je, kako doživetje razlagamo.«

Jeremy Narby: »Kot antropolog lahko rečem, da so šamansko znanje in sposobnosti večplastne. Šamanstvo je vedno povezano z negativno obliko šamanske prakse – čarovništvom. Velika večina entitet v videnjih je dvoumnih – lahko jih uporabimo za dobro in zdravilno delovanje ali za slabo. Vsi šamani pripovedujejo, da je lažje uporabiti znanje za negativno delovanje in se morajo v procesu učenja tej skušnjavi upreti. Zato je treba moči prečiščevati. Za šamana nikoli ne morete zanesljivo reči, da je popolnoma na beli poti; kolikor več moči prihaja do njega, toliko večja je tudi skušnjava za zlorabo. Naloga skupnosti je paziti, da šamani ne začnejo teh moči zlorabljati. Temeljna pravila, povezana s šamanskim delovanjem, so v vseh domorodnih skupnostih, ki sem jih spoznal, povsem jasna. Po eni strani ljudje šamana spoštujejo, po drugi strani pa čutijo pred njim strah in so previdni. V zahodnem svetu se po petsto letih šamanizem vrača in nenavadno je, da se temna stran tega pojava preprosto spregleduje, poudarjajo pa se le njegove pozitivne, zdravilne strani.

Alan Asta: »Popolnoma se strinjam. Pred leti sem te skušnjave presegel in jih dobro poznam. Človeka, ki ni dober sanjalec, je v sanjah zelo lahko najti in odpeljati v prostor, od koder se ne more več vrniti. Res se premalo poudarjajo nevarnosti, tu smo na točki, ko šele spoznavamo načine delovanja in moči, ki se skrivajo za tem. Prepričan

sem, da bo v prihodnje še veliko pozitivnega in tudi negativnega delovanja. Tudi nekatera bitja, ki obstajajo v *drugi pozornosti*, so zagotovo nevarna.«

Ger Lyons: »Omejitve v percepciji in zavedanju so zelo pomembne. Če bi hoteli zaznati vse, kar obstaja, bi bilo informacij veliko preveč, neprevidno prekoračevanje omejitev lahko povzroči duševne motnje in bolezni, kot je shizofrenija. Ob delu z različnimi tradicijami sem vedno znova spoznaval, kako pomembna so vodila in varnostni sistemi, ki jih ima vsaka tradicija. Včasih ljudje tega ne upoštevajo in lahko zaidejo v težave – podobno kot lahko zaidemo v tem svetu.«

Kateri način učenja bi najbolj priporočali: spontano učenje, učenje ob vodniku ali ob priročniku?

Jeremy Narby: »Sam sem naredil vse napake iz knjige – ki je še nisem napisal (nasmeh), preden sem se pod vodstvom šamana v amazonskem pragozdu lotil teh stvari. Lahko bi dejal: 'Ne lotevajte se raziskovanja vzporednih svetov brez vodnika!' Toda najslabše je reči nekomu: 'Naredi to, kar rečem, ne pa tega, kar počenjam.' Ljudje se učimo iz izkušenj. Toda ayahuasca (izg. ajauaska) je kakor nadzvočno letalo, vanjo se je zelo nevarno spuščati zgolj iz radovednosti in brez šamana. Nikoli je nisem poskusil zunaj obreda s šamanom. To je nekaj takega kakor plezanje po gorah: lahko se odpravite v gore sami, toda če nimate znanja in izkušenj, lahko postane strma gora zelo nevarna. Pametno je, če greste plezat z vodnikom, a entiteta, ki vas bo resnično poučila o gorah, ostaja gora sama. Šaman je kakor gorski vodnik, in pomembno je vedeti, kakšna je njegova naloga, da je niti ne podcenjujemo niti ne precenjujemo.«

Stephen Poplin: »Ko srečam vodnika – guruja, se vedno vprašam, ko-

liko me bo to stalo (smeh). Ko sem ob regresijskih seansah navzoč pri odhodu duše, le-to pogosto pričaka skupina vodnikov in jo pospremi domov, so pa tudi duše, ki same zelo dobro vedo, kaj se dogaja, in se odpravijo tja, kamor morajo priti. So mlade in stare ali izkušene in neizkušene. Sam vzamem zemljevid in si z njim pomagam, ko se sam potepam po Ljubljani – mislim, da sem kot duša nekje vmes, med izkušenimi in neizkušenimi.«

Ger Lyons: »Sem povsem za to, da se odvržejo priročniki in se izkuša življenje v vsej njegovi polnosti. Če nimamo izkušenj, lahko preberemo na tisoče knjig, a zato še vedno ne bomo nič modrejši. Ni slabšega kakor rigidni sistem pravil – ta hromi življenje. Če namreč ustvarimo tog vzorec, takšno je na primer pravilo »vozi po levi strani« in se potem okoli ovinka pripelje voznik z veliko hitrostjo po tvoji strani, se rešiš tako, da prekršiš pravilo in zapelješ na nasprotno stran ceste. Nobeno pravilo ni absolutno, so trenutki, ko je treba raziskovati in slediti intuiciji.«

Sandi Jug: »Gre za to, da spoznamo, kje smo že. In v tem smo si različni. Vem, da želim raziskovati, biti pionir, poznam pa ljudi, ki tega ne želijo početi in imajo raje utečene poti. Eno-pomenskega odgovora, veljavnega za vsakega človeka ni.«

Kakšna je vloga spontanosti in namernega vstopanja v te svetove, ali je to dostopno vsakemu? Nekateri mislijo, da se taka doživetja zgodijo enkrat v življenju in spontano – da je to dano samo izbrancem. Ali je to omogočeno vsem – kadar koli. Ali lahko to namerno sprožimo?

Ger Lyons: »Nihče ni izbran ali ne izbran, že samo to, da obstajamo, da smo povezani s Stvarnikom, pomeni prirojeno povezanost s Stvarnikom, ki jo lahko raziskujemo in odkrivamo v

vsej njeni razsežnosti.«

Jeremy Narby: »V številnih šamanskih kulturah poiščejo otroke in najstnike, ki imajo posebne sanje in poseben klic iz duhovnega sveta. Temu spoznanju sledijo pogajanja med duhovi in to mlado osebo, ki včasih zavrne klic, ampak to ima zanjo lahko zelo slabe posledice. Izkušnje teh mladih so namreč težavne in pogosto nočejo imeti stika s temi entitetami. Mojstrstvo na tem področju pomeni dolga leta trpljenja in učenja. V Amazoniji imajo orodje, kot je ayahuasca, in to stvari olajša. Lahko odraščas kot navaden ašhaninca in se pozneje odločiš, da se želiš začeti učiti pri izkušenem ajauaskjeru. S temi sposobnostmi je podobno kot z učenjem glasbe: nekdo je zelo nadarjen in bo kmalu vrhunski glasbenik, drug pa si bo zelo želel igrati glasbilo, a bo kljub velikemu trudu le povprečen.«

Ger Lyons: »Indijski budizem ponuja zelo zanimiv pogled na to, kako potujemo. Budisti tradicije teraveda zelo strogo sledijo tradiciji in so zelo disciplinirani – to je majhen čoln, vanj ne more vsak. Budizem hinajana pa je večja ladja, tisti, ki so na njej, verjamejo, da bodo prišli čez vodo vsi, posamezniki (bodisatve), ki vodijo druge, pa so svoje potovanje upočasnili celo sami, da pomagajo drugim priti čez.«

Kaj je bila vaša najmočnejša izkušnja spremenjenih stanj zavesti?

Ger Lyons: »Že kot osemletnik sem imel zelo močno izkušnjo in ta mi je povsem spremenila življenje. Začel sem občutiti in doživljati izkušnje drugih ljudi in moje energijsko polje se je začelo širiti. Ko sem odraščal na Irskem, sem se vsak dan spraševal, ali je to, kar je tu, res vse? Toliko bolečine je bilo tam, da sem se nenehno spraševal, zakaj vse to. Bila je nepogasljiva želja po znanju po razširitvi, srečanju z dušo.«

Stephen Poplin: »Prva je bila spontana duhovna izkušnja, druga pa odgovor na molitev. Ko sem bil star sedemnajst let, sem se na lepem zbudil na stropu, in to sem ustavil, ker sem se prestrašil. Moja družina in kultura me nista pripravili na takšno doživetje; vse, kar sem vedel, je bilo, da je moje telo spodaj, jaz pa lebdim zgoraj, in to je nekaj, kar je hudo narobe! Prestrašen sem se skušal spustiti nazaj v telo in zdelo se je, da je to trajalo kako uro. Zato sem verjetno pozneje težko prenašal zunajtelesne izkušnje. Eden od razlogov za to, da sem začel to področje proučevati, je pomoč ljudem, ki so doživeli nekaj podobnega.

Druga takšna izkušnja se mi je zgodila sredi dvajsetih let, ko sem iskal podporno duhovno skupino in potoval po Evropi. Nekega večera sem meditiral v svojem stanovanju in dobil odgovor na svoje molitve. Pojavil se je ogromen angel, začutil sem veselje in blagoslov. Čez noč sem postal vegetarijanec, opustil sem eksperimentiranje z drogami in zdravili, izginila je tudi želja po spolnosti (ta se je na srečo pozneje vrnila). Postal sem zelo discipliniran. Hkrati si tudi nisem več želel v posebno skupnost – kajti skupnost je prav tukaj in zdaj in pomembno je, kako se povezujemo in sporazumevamo med seboj.«

Za konec še vprašanje iz občinstva:

»Kaj se bo zgodilo leta 2012?«

Ger Lyons: »Nič posebnega. Ko se boste prvi dan leta 2012 zbudili, bo to čisto navaden dan. Nič ne skrbite.«

